

การพัฒนสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน
สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Development of Professional Teacher Competency Indicators Evaluation Criteria and
Evaluation Form for Student under Rajabhat Chiang Mai University

Received: June 25, 2019

Revised: August 1, 2019

Accepted: August 6, 2019

อุบล พวงมาลา*

Ubon Puangmala

บุญเรียง ขจรศิลป์**

Boonreang Kajornsins

ธนินาฏ ณ สุนทร***

Taneenart Na-soontorn

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2) ตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน และ 3) ทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 670 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าร้อยละ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ 28 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ความรู้ในเนื้อหา มี 3 ตัวบ่งชี้ 2) ความรู้ทางวิชาชีพครู มี 7 ตัวบ่งชี้ 3) การจัดการเรียนรู้ มี 5 ตัวบ่งชี้ 4) การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี มี 3 ตัวบ่งชี้ 5) การคิด มี 3 ตัวบ่งชี้ 6) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มี 2 ตัวบ่งชี้ และ 7) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มี 5 ตัวบ่งชี้ สมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม ทุกตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินสามารถนำไปประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูได้ แบบประเมินมีความตรงเชิงเนื้อหา มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน มีความตรงเชิงโครงสร้าง และสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในภาพรวมทั้ง 7 สมรรถนะอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ : สมรรถนะวิชาชีพครู/ ตัวบ่งชี้/ เกณฑ์การประเมิน

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

** อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร. วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

*** อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop professional teacher competency, indicators, evaluation criteria and evaluation form for student under Rajabhat Chiang Mai University. 2) to investigate the quality of professional teacher competency, indicators, evaluation criteria and evaluation form, and 3) to implement competency evaluation form. The sample group was 670 pre - service teachers. The research instruments were interview, focus group, questionnaire and competency evaluation form. Data were analyzed with content analysis, percentage, correlation, mean, standard deviation and confirmatory factor analysis. The research findings were as follows: 1) The professional teacher competency for student under Rajabhat Chiang Mai University composed of 7 competencies and 28 indicators as follows: 1) content knowledge consisted of 3 indicators; 2) professional teacher knowledge consisted of 7 indicators; 3) learning management consisted of 5 indicators; 4) communication and use of technology for communication consisted of 3 indicators; 5) thinking consisted of 3 indicators; 6) community relationship consisted of 2 indicators; and 7) teacher professional morals and ethics consisted of 5 indicators. The professional teacher competency and indicators were appropriated and comprehensive with conceptual framework for the development of professional teacher competency. All indicators and evaluation criteria could evaluate professional teacher competency. In term of the implementation, the results indicated that competency evaluation form had content validity and inter- rater reliability. The competency evaluation form constructed validity and professional teacher competency for student under Rajabhat Chiang Mai University were at the good level for all 7 competencies.

Keywords : Professional Teacher Competency/ Indicators/ Evaluation Criteria

บทนำ

ความเจริญมั่นคงของประเทศขึ้นอยู่กับคุณภาพการศึกษาของประชาชน บุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ก็คือ “ ครู ” ครูเป็นผู้ที่มีความหมายและเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียนและเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ครู คือผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการปรับปรุง ยกระดับ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครู คือบุคลากรซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษาเพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of

Education, 2014: 3) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Education Council, 2015: 4) ดังนั้นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 รวมทั้งข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) จึงเน้นความสำคัญให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นครูที่มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญในการทำงานที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการทำงานที่เน้นทักษะมากกว่าความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ Ministry of Education, 2014: 7) ตลอดจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาในประเด็นระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาคุณภาพครู โดยปรับหลักสูตรการผลิตครูให้อิงสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู ให้เป็นผู้แนะนำ รวมทั้งศึกษาแนวทางการกำหนด “สมรรถนะครูระดับชาติ” ที่จะนำไปสู่การออกแบบวิชาชีพครูทั้งระบบ ตั้งแต่หลักสูตรการผลิตครูใหม่ การพัฒนาครูประจำการ การประเมินวิทยฐานะทางวิชาชีพ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครู (กระทรวงศึกษาธิการ Ministry of Education, 2017: 25-26)

การผลิตครูของสถาบันผลิตครูในปัจจุบันส่วนใหญ่ เป็นการผลิตตามหลักสูตรผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และประกาศคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (Teacher Council, 2013) และการผลิตครูตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพื่อให้สถาบันผลิตครูได้ใช้เป็นกรอบในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพบัณฑิตมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน (กระทรวงศึกษาธิการ Ministry of Education, 2011: 3-4) อย่างไรก็ตามในการผลิตครูที่ผ่านมาพบปัญหาอุปสรรคหลายประการ อาทิ ด้านนโยบายการผลิตครูที่ขาดความต่อเนื่อง เพราะนโยบายเปลี่ยนแปลงตามนโยบายของนักการเมือง รัฐลงทุนเพื่อการผลิตครูต่ำ การผลิตครูไม่ตรงกับความต้องการการใช้งานจริง มีปริมาณเกินความต้องการในบางสาขาและขาดแคลนในบางสาขาวิชา ตลอดจนมาตรฐานวิชาชีพครูของไทยยังมีจุดบกพร่องโดยมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพแต่ยังไม่มีกำหนดตัวชี้วัด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา Office of the Education Council, 2015: 9) และมีผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายและกลไกการขับเคลื่อนการผลิตครู การพัฒนาครู และการบริหารงานบุคคลของครู ให้ข้อเสนอแนะไว้ในประการที่สาม พัฒนาคุณภาพระบบการผลิตครูให้สามารถสร้างสมรรถนะที่จำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของพื้นที่ และหน่วยผู้ใช้ครู ทั้งนี้ระบบการผลิตครู ควรเป็นระบบที่เน้นการสร้างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นฐานสำคัญ (Outcome Based Education) พัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะที่จำเป็นสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันของแต่ละบริบท (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา Office of the

Education Council, 2017: 4) สอดคล้องกับ นภาพร ไชยณรงค์ (Chainarong, 2010: 2) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาได้ เพราะมีหลายหน่วยงานได้นำเรื่องการจัดทำสมรรถนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรในแนวทางที่ถูกต้อง และกรนาลิน สาริยา (Sariya, 2014: 2) กล่าวว่า ในการผลิตและพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษามีเป้าหมายให้นักศึกษามีความรู้ในเนื้อหา และมีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่ การรู้วิชาเฉพาะด้าน (Specific Content Knowledge) การรู้วิธีการสอน (Pedagogical Content Knowledge) และสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ (Teaching Competency)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) จำนวน 18 หลักสูตร โดยทุกหลักสูตรมีโครงสร้างหลักสูตรและกำหนดผลการเรียนรู้แบ่งเป็นหมวดวิชา (Rajabhat Chiang Mai University, 2013) เมื่อพิจารณาหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาชีพครู พบว่ามีการกำหนดสมรรถนะวิชาชีพครูไว้ในแบบประเมินสมรรถนะของการทดลองสอน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมเป็นรายการประเมิน จำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 5 คะแนน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (Rajabhat Chiang Mai University, n.d) สมรรถนะดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และเกณฑ์การประเมิน รวมทั้งยังไม่สะท้อนถึงจุดเน้นและอัตลักษณ์นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เท่าที่ควร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อให้มีความครอบคลุมสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ตลอดจนบ่งชี้ความเป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยยึดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภา มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) สมรรถนะครูโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งให้สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์ นักศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำกับ ติดตาม การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน พัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้ใช้ครู ตลอดจนสามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างมีมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและประชาคมอาเซียน

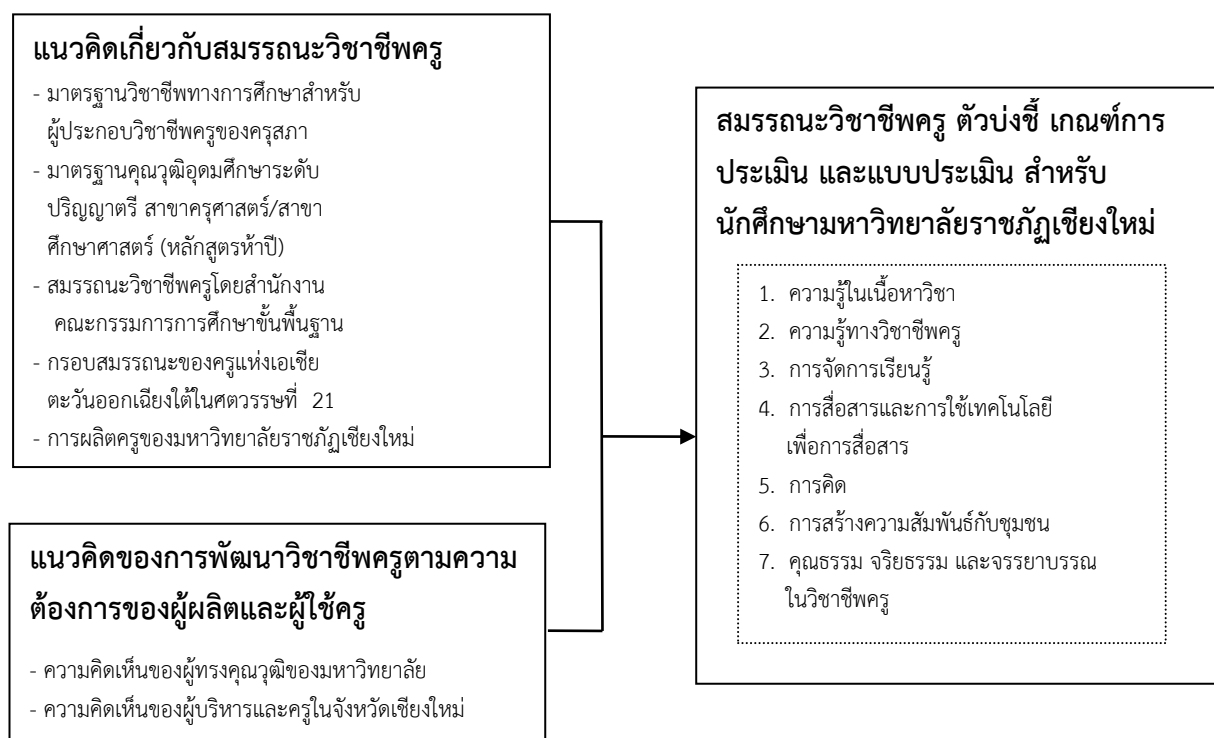
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. เพื่อทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นการสังเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภา มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์/สาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) สมรรถนะครูโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 แนวคิดการผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แนวคิดจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตครูและผู้ใช้ครู

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมินสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพครูและการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูจากผู้ผลิตครูและผู้ใช้ครู

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มี 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากรผู้ผลิตครู คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีคุณสมบัติ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับนโยบายการผลิตครูและพัฒนาวิชาชีพครู มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาชีพครู ได้แก่ กลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร หลักการจัดการเรียนรู้ ทักษะและเทคนิคการสอน ความเป็นครู จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา โดยเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดจำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ประชากรผู้ใช้ครู คือ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ดูแลให้คำแนะนำและนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2561 และเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษเป็นต้นไป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 15 คน ที่ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ มี 2 ชนิด ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการกำหนดและส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครู และตัวบ่งชี้ให้ตรงตามจุดเน้นและอัตลักษณ์ ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และประเด็นเสนอแนะอื่นๆ

2. ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม เป็นประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะวิชาชีพครู และตัวบ่งชี้ ของนักศึกษาครุศาสตร์ที่ผ่านมา สมรรถนะวิชาชีพครูและตัวบ่งชี้ของนักศึกษาครุศาสตร์ที่ควรส่งเสริมและพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของครูในจังหวัดเชียงใหม่ และประเด็นความคิดเห็นอื่น ๆ

การสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ และประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะวิชาชีพครู กระบวนการสร้างสมรรถนะตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน และการผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. นำข้อมูล สารสนเทศที่ได้มาสังเคราะห์กำหนดเป็นประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ และในการสนทนากลุ่ม

3. นำประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ และในการสนทนากลุ่มที่ได้ในข้อ 2 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหาของประเด็นคำถาม แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้ผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 5 คน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และดำเนินการนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ได้นัดหมายกับกลุ่มผู้ผลิตครูของมหาวิทยาลัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนสนทนากลุ่มผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงจำนวน 15 คน กำหนดการสนทนากลุ่ม และดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตนเองตามวันเวลาที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตครูแลผลการสนทนากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูพี่เลี้ยงมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในเบื้องต้น แล้วนำไปสังเคราะห์รวมกับผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอผลการสังเคราะห์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำผลการสังเคราะห์มาจัดทำเป็นร่างสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และร่างแบบประเมินสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 8 สมรรถนะ 26 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินเป็นระดับคุณภาพแบบได้ระดับ

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีดังนี้

2.1 การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติ 2 ประการ ได้แก่ 1) เป็นผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกในสาขาการบริหารการศึกษา หรือการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร หรือหลักสูตรและการสอน หรือการวิจัยการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา หรือเป็นผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่รองศาสตราจารย์เป็นต้นไป 2) เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์และปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษา หรือองค์กรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติดังที่กล่าวมา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีการสร้างและพัฒนา โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ ความชัดเจน และความเหมาะสมของร่างสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน และนำประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่จัดการสนทนากลุ่ม และดำเนินการสนทนากลุ่มตามวัน เวลา ที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์เนื้อหาและเสนอผลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และนำไปปรับปรุงสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน โดยปรับปรุงสมรรถนะวิชาชีพครู เป็น 7 สมรรถนะ 29 ตัวบ่งชี้

2.2 การตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางการปฏิบัติของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินวิชาชีพครู ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในชั้นตอนนี้ มี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และกลุ่มครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน พิสนุ พงศรี Fongsri, 2007: 108-109) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนตามจำนวนประชากรในแต่ละสาขาวิชาเอก ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 120 คน ครูพี่เลี้ยงจำนวน 260 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางการปฏิบัติของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู จัดทำแบบสอบถามโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูซึ่งประกอบด้วย 7 สมรรถนะ 29 ตัวบ่งชี้ ที่มีลักษณะการตอบเป็น 2 ทาง คือ เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย และข้อเสนอแนะ นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับกลุ่มอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง แจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางการปฏิบัติของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู ด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลาในการรับแบบสอบถามกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเป็นไปได้ในทางการปฏิบัติที่ค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า มีตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 7 สมรรถนะ 28 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยนำ

ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินดังกล่าวไปปรับปรุงร่างแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และนำไปตรวจสอบคุณภาพต่อไป

2.3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู เป็นการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีคุณสมบัติเหมือนกันกับผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 2.1 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาร่างสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน จำนวน 5 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา มีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับการประเมินตอนที่ 2 เป็นรายละเอียดของสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน จำนวน 7 สมรรถนะ 28 ตัวบ่งชี้ โดยให้ความหมายของสมรรถนะย่อย ตัวบ่งชี้ในแต่ละสมรรถนะย่อย และเกณฑ์การประเมินตามตัวบ่งชี้ 5 ระดับ ที่ให้ระดับคะแนนแบบรูบริก ได้แก่ ระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตามเกณฑ์การให้คะแนนได้ 4 ข้อ ระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตามเกณฑ์การให้คะแนนได้ 3 ข้อ ระดับ 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตามเกณฑ์การให้คะแนนได้ 2 ข้อ ระดับ 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตามเกณฑ์การให้คะแนนได้ 1 ข้อ และระดับ 0 หมายถึง ไม่มีการแสดงพฤติกรรมตามเกณฑ์การให้คะแนนในตัวบ่งชี้ และในส่วนของแบบตรวจสอบรายการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ประกอบด้วย คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ +1 หมายถึง แน่ใจว่าเห็นด้วยกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน

2. นำแบบตรวจสอบคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งส่งแบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถึงผู้เชี่ยวชาญ และนัดหมาย วัน เวลาในการรับกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency Index: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินในแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50

2.4 ความเที่ยงของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพ เป็นครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่เป็นผู้ดูแลให้คำแนะนำ และนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2561

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 50 คน ที่ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญในข้อ 2.3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ไปทดลองใช้กับผู้ประเมิน คือ ครูพี่เลี้ยง พร้อมทั้งกำหนดผู้รับการประเมิน คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา 1 คนได้รับการประเมินจากครูพี่เลี้ยง 2 คน และนัดหมายวัน เวลาในการรับแบบประเมินกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จากครูพี่เลี้ยง จำนวน 50 คน ที่ประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 25 คน มาหาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เกณฑ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน พิจารณาจากค่า r_{xy} มีค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขั้นตอนนี้เป็นการนำแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของสมรรถนะวิชาชีพครู และศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการตรวจสอบ คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ED 5802 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 หน่วยต่อหนึ่งพารามิเตอร์ ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 670 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 77.22 ของจำนวนประชากรในแต่ละสาขาวิชา

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพี่เลี้ยงที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแล สอนงานและนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 670 คน เป็นผู้ประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบประเมินฉบับเดียวกันกับแบบประเมินที่ใช้ในขั้นตอนการตรวจสอบความเที่ยง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่พัฒนาขึ้นไปติดต่อประสานงานส่งให้ครูพี่เลี้ยง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของสมรรถนะวิชาชีพครู โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อศึกษาความสอดคล้องของผลการประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูกับแนวคิดการพัฒนาวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก ค่าสถิติทดสอบ χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครูสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลควรมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ได้แก่ ค่าของ GFI ที่ควรมีมากกว่า 0.90 และ AGFI ส่วนค่า RMSEA และ RMR ควรมีค่าน้อยกว่า .05

2. วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ด้วยคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า สมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ 28 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านความรู้ในเนื้อหา มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ ความรู้ในเนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ความรู้เชิงบูรณาการ และความก้าวหน้าของความรู้

เฉพาะด้าน 2) สมรรถนะความรู้ทางวิชาชีพครู มี 7 ตัวบ่งชี้ คือความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ ความรู้ในจิตวิทยาการเรียนรู้ ความรู้ในการใช้สื่อและเทคโนโลยี ความรู้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการส่งเสริมการเรียนรู้ 4) สมรรถนะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร 5) สมรรถนะการคิดมี 3 ตัวบ่งชี้ คือ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ 6) สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 7) สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จิตสาธารณะ จิตวิญญาณความเป็นครู และรักและศรัทธาในวิชาชีพครู โดยมีเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ที่ให้ระดับคะแนนแบบรูปกรวย

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วย

2.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า สมรรถนะวิชาชีพครูสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีจำนวน 7 สมรรถนะ 29 ตัวบ่งชี้ ปรับเกณฑ์การประเมินเป็นตัวเลขแบบไม่ไต่ระดับ และใช้คำกริยาอธิบายเกณฑ์การประเมินแต่ละระดับให้มีความชัดเจน

2.2 ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในทางการปฏิบัติของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีความเป็นไปได้ในทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ 28 ตัวบ่งชี้

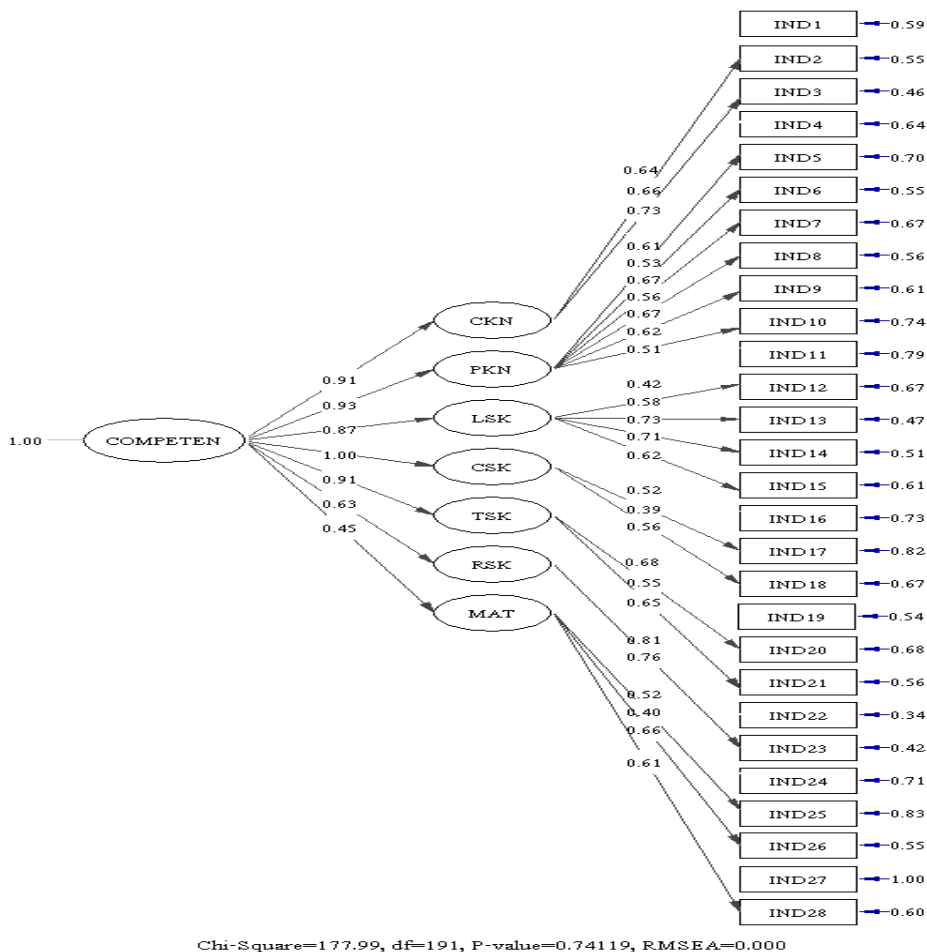
2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า สมรรถนะวิชาชีพครู 7 สมรรถนะ 28 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินในแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ ไม่ต่ำกว่า 0.50

2.4 ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยใช้ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน 2 คน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.793 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.75 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินมีความเที่ยงเหมาะสม

3. ผลการทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วย

3.1 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากการทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยให้ครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครูมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่าสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความตรงเชิงโครงสร้างตามกรอบแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผลการตรวจสอบโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครูแสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะวิชาชีพครู

3.2 ผลการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครู ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากการนำแบบประเมินไปประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ประเมิน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีสมรรถนะวิชาชีพครูในภาพรวมทั้ง 7 สมรรถนะอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะย่อยพบว่า สมรรถนะที่อยู่ในระดับดีมาก มี 4 สมรรถนะเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยได้แก่ สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู สมรรถนะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และสมรรถนะการคิด ส่วนอีก 3 สมรรถนะอยู่ในระดับดีเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ สมรรถนะความรู้ทางวิชาชีพครู สมรรถนะความรู้ในเนื้อหา และสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

อภิปรายผล

1. การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยพัฒนาจากแนวคิด 3 ประการ คือแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู และแนวคิดการผลิตครูเพื่อให้ตรงกับความต้องการใช้ครูของหน่วยงาน ซึ่งเป็นการสังเคราะห์ร่วมกันระหว่าง มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา กรอบคุณวุฒิอุดมศึกษาสาขาครุศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ สมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบสมรรถนะครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งการผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผลการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะความรู้ในเนื้อหา 2) ความรู้ทางวิชาชีพครู 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร 5) การคิด 6) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และ 7) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู โดยในแต่ละสมรรถนะย่อย ตัวบ่งชี้และกำหนดเกณฑ์การประเมิน ได้อธิบายความหมายไว้อย่างชัดเจนโดยใช้คำกริยาในข้อความทำให้เข้าใจตรงกัน และกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนโดยเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปrikทำให้เข้าใจได้ง่ายและสะดวกต่อการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาสมรรถนะที่ นภาพร ไชยณรงค์ (Chainarong, 2010: 78) และ นพรัตน์ โพธิ์ศรีทอง (Phositong, 2007) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ของนักศึกษาคู หรือ ครูประจำการ ต้องกำหนดสมรรถนะให้ชัดเจนทั้งชื่อสมรรถนะ นิยามสมรรถนะ ระดับสมรรถนะ และกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถตามระดับสมรรถนะซึ่งเรียกว่าตัวแบบสมรรถนะ (Competency Model)

2. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลสมรรถนะวิชาชีพครู มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามกรอบแนวคิดในการวิจัย และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของทั้ง 7 สมรรถนะย่อยในโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครู โดยเรียงลำดับความสำคัญจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบจากมากไปน้อย พบว่า สมรรถนะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารมีความสำคัญอันดับที่หนึ่ง รองลงมาได้แก่ สมรรถนะความรู้ในวิชาชีพครู ความรู้ในเนื้อหา การคิด การจัดการเรียนรู้ การสร้าง

ความสัมพันธ์กับชุมชน และสมรรถนะคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้สมรรถนะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร พบว่าตัวบ่งชี้การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด

จากการพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารเป็นสมรรถนะย่อยที่วัดสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มากที่สุด แสดงให้เห็นว่า การมีสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต้องให้ความสำคัญกับสมรรถนะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารโดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง มีความก้าวหน้าทันสมัยอย่างรวดเร็ว ซึ่งวิถีชีวิตของครูยุคปัจจุบันต้องมีความรู้และทักษะอย่างเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ชี้แนะผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งในมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา พ.ศ. 2556 กำหนดสมรรถนะเกี่ยวกับการสื่อสารไว้ว่า สามารถใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย และภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อความหมายอย่างถูกต้อง และใช้ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และในมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดไว้ว่า มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และมีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคล และกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชริกา จันจุฬา (Janjula, 2017: 93) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูชายแดนภาคใต้ ที่พบว่า ผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาวิชาชีพครูด้านความสามารถในการสื่อสารและด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 3.51 ขึ้นไป

สมรรถนะความรู้ในวิชาชีพครูมีน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา สมรรถนะย่อยความรู้ในวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษา โดยในมาตรฐานผลการเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ด้านความรู้ กล่าวว่า มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ และในงานวิจัยของ นภาพร ไชยณรงค์ (Chainarong, 2010: 78) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ความรู้ความเข้าใจในการจัดการชั้นเรียน ความรู้ความเข้าใจในการจัดการหลักสูตร และสมรรถนะความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ถูกกำหนดเป็นสมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สมรรถนะความรู้ในเนื้อหา มีน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมาเช่นกัน โดยในมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา พ.ศ. 2556 สมรรถนะตามมาตรฐานความรู้ด้านความเป็นครู กล่าวว่า รอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และกลยุทธ์การสอน เพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้รวมถึงผลการเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ด้านความรู้ ที่กล่าวว่า มีความรอบรู้ในด้านวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง ซึ่งผลการวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ด่วงทา (Duangtha, 2014: 205) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีสมรรถนะด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาอยู่ในลำดับที่ 3 จากสมรรถนะประจำสายงานทั้งหมด 9 ด้าน

3. ผลการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครู ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีสมรรถนะวิชาชีพครูในภาพรวมทั้ง 7 สมรรถนะอยู่ในระดับดี โดย สมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครูมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพครู เมื่อเข้าเรียนได้และได้เรียนรู้ในรายวิชาวิชาชีพครู ได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ และสาขาวิชาจัดให้ รวมทั้งได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน และเต็มเวลา ซึ่งเป็นการหล่อหลอมความเป็นวิชาชีพครูให้กับนักศึกษาเป็นอย่างดี จึงทำให้สมรรถนะวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับดี และสมรรถนะคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครูอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของพงษ์ศักดิ์ ด่วงทา (Duangtha, 2014: 205) ที่พบว่า ครูมีสมรรถนะด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นลำดับที่ 2 ของสมรรถนะหลัก 7 ด้าน ส่วนสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดและอยู่ในระดับดี อาจเนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการส่งเสริมการสร้างสมรรถนะ เช่น ลักษณะ สังกัด และบริบทของสถานศึกษา ระยะเวลา กระบวนการสร้างที่ละเอียดอ่อน ลำพังระยะเวลา 1 ปี หรือ 1 ภาคการศึกษากรณีที่นักศึกษาเปลี่ยนสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจไม่เพียงพอต่อการสร้างสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร

และจากผลการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครู ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่จำแนกตามรายวิชา พบว่าสมรรถนะวิชาชีพครูในภาพรวมทั้ง 7 สมรรถนะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับดีมากตามลำดับของคะแนนเฉลี่ยมี 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัย นาฏศิลป์ เคมี และภาษาไทย ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษสาขาวิชาการประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัยได้เรียนรู้ทั้งวิชาชีพครูและวิชาเอกกับอาจารย์ในสังกัดคณะครุศาสตร์ซึ่งเป็นผู้ที่คุณวุฒิทางครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ จึงทำให้สมรรถนะวิชาชีพครูอยู่ในระดับดีมาก ประกอบกับนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงทำให้มีใจรักในการประกอบวิชาชีพนี้ค่อนข้างสูง ส่วนนักศึกษสาขาวิชานาฏศิลป์ เคมี และภาษาไทยซึ่งเป็นนักศึกษาที่ต้องเรียนวิชาเอกจากคณะร่วมผลิต คือ คณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มีสมรรถนะวิชาชีพครูอยู่ในระดับดีมากเช่นเดียวกัน อาจมีสาเหตุเนื่องลักษณะนักศึกษาที่มีความตั้งใจเรียนสูง เช่น วิชาเอกเคมี ภาษาไทย รวมถึงเหตุผลเดียวกันคือ นักศึกษาเป็น เพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ทำให้มีความตั้งใจ

ที่จะประกอบวิชาชีพครูค่อนข้างสูง สอดคล้องกับ Koksai (2013: 270 - 276) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการรับรู้การปฏิบัติเกี่ยวกับสมรรถนะการสอนโดยทั่วไปและมีทัศนคติทางบวกต่อวิชาชีพครู มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถนะด้านการสอนอย่างมีอาชีพอยู่ในระดับสูง โดยนักศึกษาหญิงมีการรับรู้การปฏิบัติเกี่ยวกับสมรรถนะการสอนอย่างมีอาชีพสูงกว่านักศึกษาชาย สอดคล้องกับ Morillos and Other (2014: 134-138) ที่ศึกษาเรื่อง สมรรถนะส่วนบุคคลและวิชาชีพของนักศึกษาครูอาวุโส (ชั้นปีสูงสุด) ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของสมรรถนะครูของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยค่าเฉลี่ยคุณภาพสมรรถนะส่วนบุคคลสูงกว่าคุณภาพสมรรถนะความเป็นมืออาชีพ และสอดคล้องกับ Gokalp (2016: 503-512) ที่ศึกษาเรื่อง การสำรวจสมรรถนะการสอนในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา ที่ใช้แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียนโดยเพื่อนในชั้นเรียนที่เรียนวิชาการฝึกสอน โดยการสอบสอนกับนักเรียน 40 คน และทบทวนการได้รับคำแนะนำ ข้อมูลย้อนกลับ หลังการฝึกปฏิบัติ พบว่า นักศึกษามีทักษะการสื่อสารในชั้นเรียนเป็นไปตามความคาดหวังและเพียงพอ โดยเฉพาะการกระตุ้นหรือรื้อฟื้นที่ฟังนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะบดีคณะครุศาสตร์ ควรพิจารณาและนำสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อวางแผนกำกับ ติดตาม และประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อให้การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. คณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ของคณะครุศาสตร์ควรศึกษา ทำความเข้าใจ สมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาต่าง ๆ จัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาได้ตรงประเด็น
3. โรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สามารถใช้สมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการกำกับและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ครอบคลุมและตรงกับบทบาทหน้าที่ของงานครูที่โรงเรียนได้มอบหมาย
4. คณะครุศาสตร์และคณะร่วมผลิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรนำสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษาที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปวิเคราะห์และประยุกต์ใช้กับหลักสูตรการผลิตครู 4 ปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน จากผลการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา
2. ควรมีการศึกษาและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา กับหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ หรือ สถาบันการศึกษาอื่น ที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ ตรงตามจุดเน้น และบริบทของสถาบันการศึกษาโดยใช้กระบวนการศึกษาตามที่ได้ดำเนินการในการวิจัยนี้

References

- Chainarong, N. (2010). **Competencies of Bachelor of Education Students in 5-year Program Curriculum, Suan Sunandha Rajabhat University.** Master of Education Thesis Program in Quality Management Education Faculty Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)
- Duangtha, P. (2014). **Developing Private School Teacher Competencies in Phitsanulok Primary Education Service Area Office.** Doctoral of Philosophy Thesis Program in Education Administration Graduate College of Management Sripatum University. (in Thai)
- Fongsri, P. (2007). **Educational Research.** Bangkok : Propertyprint Company. (in Thai)
- Gokalp, M. (2016). “Investigating Classroom Teaching Competencies of Preservice Elementary Mathematics Teachers”. **Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education**, 12(3): 503-512.
- Janjula, A. (2017). **The Development of Teacher Experience Model to Promote with Competency of Education Student in to Southern Border Province.** Doctoral of Technical Education Technology Thesis Program in Graduate College King Mongkut’s University of Technology North Bangkok. (in Thai)
- Koksai, N. (2013). “Competencies in Teacher Education : Preservice Teachers’ Perceptions about Competencies and their Attitudes”. **Academic Journals** 8(6): 270-276.
- Ministry of Education. (2012). **Announcement of Education Thai Quality Framework (Curriculum 5 Years).** (n.p.). (in Thai)
- Ministry of Education. (2014). **Raising the Quality of Thai Teachers in the 21st Century.** Bangkok : Mata Printing Company Limited. (in Thai)

- Ministry of Education. (2017). **The Twelfth National Economic and Social Development Plan**. Office of the National Economic and Social Development Board Office of the Prime Minister Bangkok, Thailand.
- Morillos, L H. and Other. (2014). “Personal and Professional Competencies of Senior Teacher Education Students”. **International Journal of Interdisciplinary Research and Innovations** 2(4): 134-138.
- Office of the Education Council. (2015). **Status of Teacher Production and Development in Thailand**. Bangkok : Prigwhan Graphic Company. (in Thai)
- _____. (2017). **Policy-driven Proposals and Mechanisms for Teacher Production, Teacher Development and Personnel Management of Teachers**. Bangkok : Prigwhan Graphic Company. (in Thai)
- Phositong, N. (2007). **Competency Model for Head of Early Childhood Development Center, Local Administration Organization, Department of Local Administration, Ministry of Interior**. Suan Dusit Rajabhat University. (in Thai)
- Rajabhat Chiang Mai University. (2013). **Education Curriculum (5 years) under Rajabhat Chiang Mai University**. [online]. from <http://www.academic.cmru.ac.th>. (in Thai)
- _____. (n.d). **Teaching Practice under Supervision**. Teaching Practice Form for Student Rajabhat Chiang Mai University. (n.p.). (in Thai)
- Sariya, K. (2014). **A Development of Assessment Framework of Competencies for Students Teacher’ Learning Management and Specific Content Knowledge in the Field of Technology and Innovation Education**. Technology and Educational Innovation Program Faculty of Education, Buriram Rajabhat University. (in Thai)
- Teachers Council. (2013). **Professional Education Standards 2013**. Announcement of Teachers Council Regulation. (in Thai)